

Vahendamine piiriüleste perekonnaõiguslike vaidluste puhul

Vahendusest võib eriti palju kasu olla piiriülestes perekonnaõiguslikes vaidlustes ning olukordades, kus üks vanem on lapse teise vanema tahte vastaselt ära viinud. Termin „perekonnaõiguslikud vaidlused“ hõlmab paljusid eri vaidlusi alates puhtalt eravaidlustest kuni riigiasutusi hõlmavate vaidlusteni välja.

Mis on piiriülene vahendus?

Piiriülene vahendus on protsess, mida juhivad üks erapooletu kvalifitseeritud kolmas isik - vahendaja. Vahendajaid võib olla ka mitu. Vahendajal ei ole õigust otsuseid teha, kuid ta aitab pooltel suhtluse taastada ja neil probleemid ise lahendada.

Saavutatud kokkulepe on vaidluse pooltele kohandatud lahendus, mis tagab, et vanemate tehtavates otsustes võetakse arvesse lapse huve, juhul kui asjasse on kaasatud laps.

Perekonnaõiguslikud vaidlused hõlmavad järgmist: vanemlik vastutus ja suhtlusõigus, lapserööv, lapse kaitse meetmed, lapse või endise partneri ülalpidamine ja muud abielulahutuse või lahuselu tagajärjed.

Pooli kutsutakse võtma vastutust perekonda käsitlevate otsuste tegemise eest ja proovima lahendada konfliktid kõigepealt kohtuväliselt.

Seega võib vahendus luua soodsa õhkkonna arutelu tekkeks ja tagada vanemate võrdse kohtlemise, mis arvestab ka lapse parimaid huve.

Täpsema teabe saamiseks tutvuge järgmiste veebilehtedega:

- [Vahenduse peamised põhimõtted ja etapid](#)
- [Piiriülese vahenduse eripärad](#)
- [Piiriülese vahenduse kulud](#)
- [Piiriülese vahenduse õiguslik raamistik](#)

Riigi kohta üksikasjaliku teabe saamiseks klõpsake paremas servas selle lipukesel.

Kuidas see toimib?

Pooled võivad kasutada vahendust kõikides liikmesriikides. Mõnes liikmesriigis võib kohtunik paluda pooltel proovida vaidlus lahendada vahenduse teel.

Kui mõlemad pooled on nõus vahendust kasutama, koostab valitud vahendaja vahenduse ajakava. Vahendaja valimine sõltub konkreetsest riigist – asjakohane teave on esitatud käesoleva lehe paremas küljes asuvatel liikmesriikide veebilehtedel.

Õigusesindajal võib olla oluline roll, kuna ta annab pooltele õiguslast teavet, et nad saaksid teha teadlikke otsuseid.

Vahenduse teel saavutatud kokkulepped võivad mõlema poole nõudmisel täita. Selleks võib taotleda nõusolekut kohtult või notariaalset kinnitamist.

Õigusesindaja võib vahenduse teel saavutatud kokkuleppe läbi vaadata, et tagada selle õigusjõud kõikides asjaomastes õigussüsteemides.

Kes võiks vahendust kasutada?

- Pooltel on võimalik vaidluse lahendamist mõjutada.
- Vahendus on kasutajasõbralik vaidluse lahendamise viis, kus põhiroll on vaidluse pooltel.
- Vahendus aitab lahkeli ulatust kontrollida ja kohandada.
- Pooled ise võivad teha otsuseid ja sõlmida kokkuleppeid, kuid ei ole kohustatud kokkuleppele jõudma.
- Vahendust kasutades ei kaota pool õigust kohtusse pöörduda või kohtumenetlust jätkata.
- Võidavad mõlemad vaidluse pooled.
- Vahendaja on erapooletu eriväljaõppega abiline, kes aitab pooltel olukorda ise lahendada.
- Kohtumenetlusega võrreldes on vahendus suhteliselt odav.
- Samuti on vahendus suhteliselt kiire. Kohtumised saab kokku leppida pooltele sobival ajal ja sobivas kohas.
- Vahendus aitab leida paindlikud ja konkreetset olukorda arvestavad lahendused ning aitab säilitada või luua poolte vahel edaspidiseid konstruktiivseid suhteid ja kontakte.
- Vahenduse korral saab kasutada õigusesindaja tuge ja nõu.
- Vahendus võib vähendada edaspidiseid kohtuvaidlusi.

See link viib [Leia vahendaja](#) veebilehele.

Vahenduse piirangud

Kui märgid näitavad, et asja ei saa vahenduse teel lahendada või kui üks pool või mõlemad pooled ei soovi vahendust proovida, on vajalik kohtu sekkumine. Kaaludes, kas juhtumit saab vahenduse teel lahendada, tuleb erilist tähelepanu pöörata sellele, et selgitada välja võimalikud riskid, nagu koduvägivald ja selle ulatus, uimastite või alkoholi kuritarvitamine, lapse ahistamine jne. Iga juhtumit tuleb eraldi kaaluda, lähtudes vahendaja või vahendusorganisatsiooni kasutatavatest standarditest.

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELi veebilehtede autoriõiguste eeskirjade kohta.

Viimati uuendatud: 18/01/2019